

Duální efekt ketoanalog esenciálních aminokyselin a inhibitorů SGLT2 receptorů u seniorů s chronickým onemocněním ledvin: tříleté klinické sledování

Vladimír Teplan^{1,2,3,4}, Naděžda Petejová^{1,2}, Ivo Valkovský^{1,2}

¹Interní a kardiologická klinika, Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařská fakulta Ostravské univerzity, Ostrava

²Katedra interních oborů, Lékařská fakulta Ostravské univerzity

³Subkatedra nefrologie, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Praha

⁴Codum, s. r. o., Praha

V posledních dekádách významně roste počet pacientů nad 65 roků věku s chronickým onemocněním ledvin (CKD). Přes pokrok v technologiích dialýzy a transplantace ledviny jsou tyto léčebné metody z důvodu četných orgánových komplikací u řady pacientů zvýšeně rizikové či dokonce kontraindikované. V našich předchozích studiích jsme prokázali dlouhodobou úspěšnou konzervativní léčbu chronického onemocnění ledvin CKD stadia 3b–4 podáváním modifikovaných nízkobílkovinných diet (NBD) doplněných ketoanalogy esenciálních aminokyselin (KA) u nemocných nad 80 roků věku. V poslední době byly publikovány významné studie prokazující protektivní účinek inhibitorů SGLT2 receptorů (dapagliglozin i empagliflozin) u renálních pacientů, jak u diabetiků, tak u pacientů s kardiorenálním syndromem (poškození ledvin při srdečním selhávání). Cílem studie bylo tříleté klinické sledování při současném dlouhodobém podávání obou přípravků. V randomizované prospektivní metabolické bilanční studii jsme sledovali po dobu 36 měsíců celkem 42 pacientů ve věkové skupině 65–80 roků s CKD 3b–4 a současným postižením kardiálním či diabetem s limitovaným příjmem proteinů 0,8 g/kg TH/den (NB dieta) a standardní dávkou KA 0,1 g/kg TH/den; 22 pacientů mělo současně i standardní denní dávku inhibitoru receptoru pro SGLT2 10 mg (skupina I). Kontrolní skupinu tvořilo 20 nemocných na standardní léčbě ketoanalogy (skupina II) s odpovídajícími hodnotami glomerulární filtrace (GF) i měřených biochemických parametrů. Při 36 měsíčním sledování jsme u skupiny I prokázali signifikantně vyšší pokles proteinurie a poměru albumin/kreatinin v moči (ACR) : (Ia vs. Ib, $p < 0,025$), jakož i pokles proteinurie a ACR ve srovnání s kontrolní skupinou (Ib vs. IIb, $p < 0,05$). Bylo zachyceno i zlepšení metabolismu dusíkatých látek měřené S urea (Ia vs. Ib i Ia vs. IIb, $p < 0,05$) i proteinového metabolismu (S transferin : Ia vs. Ib, $p < 0,05$). Ve skup. I bylo dále zachyceno zlepšení ranní glykemie, jakož i celkového cholesterolu, LDL-cholesterolu a triacylglyceridů ($p < 0,05$). Současně byl ve skup. I (Ia vs. Ib) lépe kompenzován systolický ($p < 0,025$) i diastolický TK ($p < 0,05$) a průměrné hodnoty natriuretického peptidu (NT-pro BNP) se signifikantně snížily ($p < 0,02$). Hodnota glomerulární filtrace byla po celou dobu sledování stabilní. Kompliance nemocných byla dobrá a adherence k dietě přesahovala 80 %. U sledovaných seniorů v CKD 3b–4 st s diabetem a kardiálním postižením bylo při standardní nutriční kontrole dlouhodobé současné podávání NB diety s KA a inhibitorů SGLT 2 receptorů bezpečné a účinné a představuje tak alternativní léčebný postup u nemocných vyšších věkových kategorií se špatnou perspektivou na dialyzační léčbě.

Klíčová slova: chronická renální insuficience, inhibitory SGT2 receptorů, ketoanaloga esenciálních aminokyselin, metabolická studie, senioři.

prof. MUDr. Vladimír Teplan, DrSc.

Interní a kardiologická klinika Fakultní nemocnice a Lékařská fakulta Ostravské univerzity,

Katedra interních oborů Lékařská fakulta Ostravské univerzity

vladimir.teplan@seznam.cz

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2025;71(7):432-440

Článek přijat redakcí: 16. 7. 2025

Článek přijat po recenzích: 8. 10. 2025